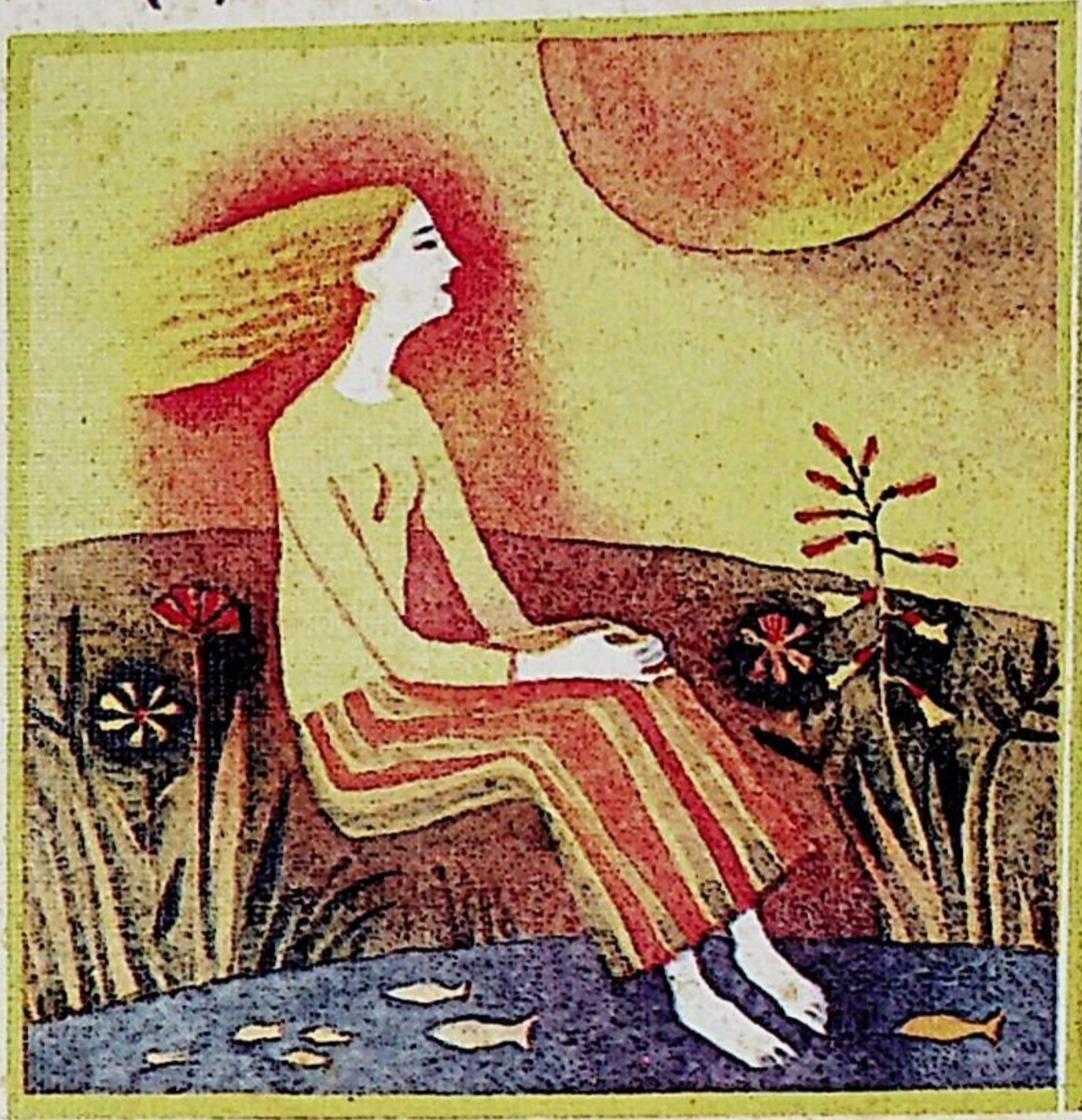

НАДЕЖДА ИЛЬИНА

НЫЖЫЛ МАРДЕЖАН
КҮНДЕМ

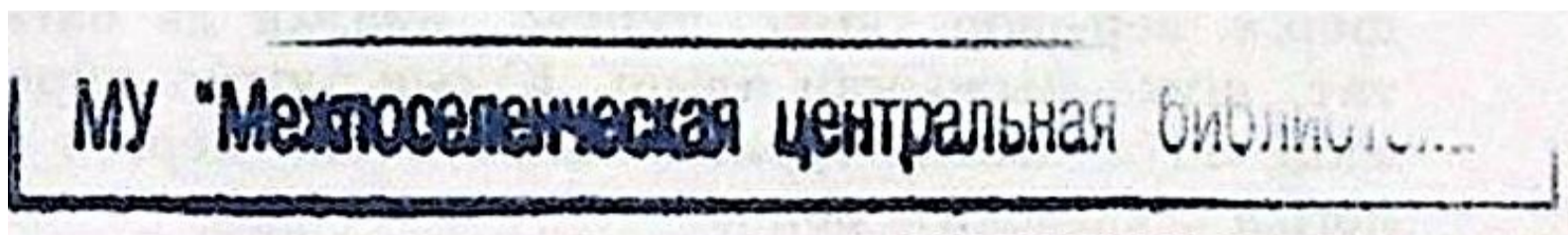

МАРИЙ ЭЛ РЕСПУБЛИКЫН ТҮВЫРА
ДА КАЛЫК КОКЛАСЕ КЫЛ КУЧЫМАШ ШОТЫШТО
МИНИСТЕРСТЫЖЕ
РЕСПУБЛИКЫСЕ УСТАЛЫК РҮДЕР

Надежда ИЛЬИНА

Ныжыл мардежан кундем

Почеламут-влак

Йошкар-Ола
Республиканский центр народного
творчества
2003

84 Мар
И46

Надежда Ильина.

И46 Ныжыл мардежан кундем : Почеламут-
влак.— Йошкар-Ола : Марий Эл Респуб-
ликын тӱвыра да калык кокласе кыл ку-
чымаш шотышто министерствыже. Рес-
публикысе усталык рӱдер, 2003. — 40 с.

Самырык поэтесса Надежда Ильинан тиде
икымше книгаже. Автор шочмо ял, лишыл да
шерге вер-шӧр, ямле пӱртӱс, пиалан да ойган
тат, шуко йыжынган илыш, Юмын пуымо пуры-
маш, шӱм-чоным туржшо йӧратымаш нерген ой
йогын сескемжым ронча.

Поэзий корно

Шарнем ушан ойлам ик егын:
"Поэзий — кинде да адакшым чер".
Воктен эмганыше уке гын,
Лиеш мо илышет чечен, чевер?

Муаш лиеш ты чер деч эмым,
Пазарыште оксала ит кычал.
Поэзий кумылан айдемым
Вигак палет, шинчашкыже ончал.

Поэзий — шөрынан йолгорно,
Шүмна гыч тиде ошкыл тўнгалеш.
Поэзий тиде илыш корно,
Тасмала почешет шуйналт кодеш.

Шенгек ом чакне

Шенгек ом чакне: лум але поран
Шүм-чоным кылмыкташ шонат.
Нимо дечат мый лүдын ом коран,
Вет көргө тул ырыкталеш чоннам.

Осал еглан почам ура чонем,
Лач порылык айдемым поремда.
Чыла чонан дене келшен илем,
Сай койыш илышемым кужемда.

Чонем кана, кунам йырваш куан
Йолташым да пошкудым авалта.
Тунам эн шерге мутым мый муам
Тудлан эн шерге мутым пелешташ.

Шенгек ом чакне, тул-вүд вошт каем,
Пычкемыш кеч шинчамым петыра.
Лүдде, чын корныш весым нангаем,
Я важык корно лийже, я тура.

Лыжга мутетым ит чамане

Керек-кунам чер пижме годым
Айдемым поро мут эмла.
Могай тазалык — ит кошт йодын,
Пеш йөсө вашешташ тудлан.

Лыжга мутетым ит чамане,
Йүкетым кугемдыде ойлал.
Мут йогынетым чот шеклане,
Шомак келша мо родетлан...

Арамак ит тушкале эмым,
Эм кулешан лач ик жаплан.
Пагале воктен улшо енгым,
Лач тидыже күлеш тудлан.

* * *

Порылыкым мондет,
Осал йыр авалта.
Огеш кой шыргыжмет,
Кө кумылет нөлта?
Ит кошт тый южгунам
Пиаллан көранен.
Ит рончо йот мутлам,
Ойлал лач куанен.
Ура улмет монден,
Туржам чонет арам.
Яндар да ю вүд ден
От муш шүм лавырам.

Пүрымаш

Пүрымаш ыш ушо иктыш,
Шочмо ял гыч каенам.
Шарнымаш чонемым ишыш,
Тора велне коштынам.

Шарналталым рвезе жапым,
Воктенем мардеж пөрдеш.
Ах, көлан өпкө шомакым
Каласаш чонем йодеш?

Пүрымаш тораш нангайыш,
Шочмо ял омеш конча.
Пиалан жап эртен кайыш,
Ала ончылно вуча?

Пүрымаш ыш ушо иктыш,
Ик ой ден ыш лий илаш.
Рвезе жап пеш писын эртыш,
Ок лий тудым пөртылташ.

Пиалым түрлын умылат...

Пиалым түрлын умылат:
Көлан кугу йөратымаш,
Кунам илат келшен ваш-ваш,
Көлан гын поро шонымаш.
Ила сай койыш йырым-ваш:
Рүжгат үстел йыр йоча-влак,
Пөрт мучко модыт, юарлат.
Да рвезе йүк йонга мүкшла,
Пөрт көргө шокшо, весела.
Пиалым түрлын умылат:
Көлан гын лийже пашадар,
Ала лач тидыже пиал?
Окса кеч күсенет темда,
Эре ок сите да шагал.
Ончал-ян кодшо илышет,
Шотлет мо шкендым сай енлан,
Шинча мо үстел йыр ешет,
Улат мо поро калыклан?
Пиалым түрлын умылат:
Кунам сай кече ырыкта,
Пуал колта туан мардеж,
Да тыйым калыкет мокта.
Чонетше муралташ йодеш.
Пиалым түрлын умылат...⁸

* * *

Мыняр йоча тўняште тулык...
Ко нуным чаманен налеш?
Эн лишыл егышт кушто улыт?
Кө ваштареш шыргыжалеш?
Кая уремыш шыве-шыве,
Пышкемалтеш айват йүкшат,
Ок куандаре йочам лыве,
Тудлан ок пелте кечыжат.
Ош тўняжат тудлан уке гай,
Осалын, йөндымын чучеш.
Эн лишыл, кумылзо ава гай
Йочам кө йөратен кертеш?
Ава коден каен йочажым,
Толеш мо, кө пала ала...
Йоча огеш пале ачажым,
Векат дыр тудыжо пала?
Мыняр йоча тўняште тулык...
Кө нуным чаманен налеш?
Эн лишыл егышт кушто улыт?
Кө ваштарешышт шыргыжеш?
Кө каласа сай, поро мутым,
Кө "эргым" манын пелешта?
Эрден чиктен, уремыш луктын,
Изи йочам кө вүчкалта?
Мыняр йоча тўняште тулык...
Могай чон ден шуэн кодат.
Ава-ачаже кушто улыт,
Молан чонаныштым мондат?

Памаш

Коштам кечын памаш деке,
Йўам вўдым мый тамлен.
Да тачат памаш воктеке
Тольым шыпак, куанен.

А вўдет ушна энгерыш,
Тамже огеш йом садак.
Толкыналтеш кажне серыш,
Пуйто шупшалеш адак.

Энгер дене родо лийын,
Кумда тенгызыш лектеш.
Муэш алым, муэш вийым.
Туштат ойыртемалтеш.

Эрта писын рвезе жапше,
Памаш гай яндар вўдан,
Мушкеш шўргым, нўргў капым,
Моткоч ямле, куатан.

* * *

Кумло шымше ий.
Кө ок пале ты жапым?
Пуйто чонышто ий
Авалтен уло капым.
Мыняр еным тунам
Пытарен шучко жапше.
Налын шке деке капшым.
Уке лие Чавайн.
"Ото" сылне тугаяк.
Пыштыш вуйжым молан?
Колыш Олык Ипаят.
Шергылтеш нунын йүк,
Шочыкта у мурсемым.
Ынде калык ок лүд
Возаш түрлө поэмым.
Кумло шымше ий.
Кө ок пале ты жапым?
Пуйто чонышто ий
Авалтен уло капым.

Мыняр енгын тунам
Күрльӧ илыш пеледыш.
Йонгалтеш у йүкна,
Кеч тўняжым шемемдышт.
Сасканан нигунам
Огеш кошко ал вожшо.
Кӧ шемер калыкнам
Пытараш тыге тоштын?
Кумло шымше ий
Йошкар вўр ден варналтше.
Мондаш тидым ок лий,
Кеч мыняр жап эрталже.

Вучыдымо серыш

Нальым вучыдымо серышет.
Кушто лийыч, мыняр эртыш жап.
Возенат: "Вашталтын койышет,
Шүм-чонем тылат көра туржам".

Нимучашдыме йөратымаш
Тек сөралтын мылам, весылан.
Векат, тыйын эн шулдо шижмаш,
Тарватет гын чонемым молан?

"Шкет улам", — ойгырет. Көн титак?
Пөртылташ огеш лий нимомат.
Огеш күл мыланем ты письмат,
Шулыктен огеш керт шүм шомак.

Уто кызыт мылам серышет,
Огеш күл чонем угыч туржаш.
Мондалтеш эркын көргө шокшет.
Шарнымаш деч лиеш мо куржаш...

Йӧратымаш

Йӧратымаш, йӧратымаш!
Куан ден ойго, чон туржмаш.
Иктеш чыла тидым ушен,
Йӧратымаш колта ушем.

Куан тул ден темеш чонем,
Кунам эр-кас тагем шонем.
Изишлан тыйым ужылдем —
Лиеш нӧлталтше кумылем.

Мый тыйым угычын ужнем,
Тек лугыч ок лий чон шижмаш.
Осал, воктекна ит лишем,
Пиал ден темже вашлиймаш.

* * *

Шинчам ден весым ом эскере,
Лач тый гына мылам күлат.
Йөратымаш тул огеш йөрө,
Кунам тый воктенем улат.

Пашаш кает, вучем толметым,
Уремыш лектын ончалам.
Ужам кудывечыш пурыметым —
Ласка да шокшо чонемлан.

Йоча-влак пörдыт, куаналын,
Да модыт йыр-йырет шурген.
Я иктым, весым кидыш налын,
Ончет шинчашкышт үшанен.

Йөратымаш... могайрак тудо?
Ужарге, канде, ал түсан.
Ала йошкарге, ала лудо...
Кö чыным луктын каласа?

Пиал ден висалтеш сай койыш,
Воктене — пенгыде пелаш.
Да нигöлан мый омак шойышт,
Тыгай ең ден ласка илаш.

* * *

Йүкетым телефон трубка гыч
Мый колыштам, лыжган йонга.
Йынгыртенат моткоч тора гыч,
Чучеш воктен улмет гаяк.

Шарналтышым яндар памашым,
Йолгорно койо шинчамлан.
Могай яндар йөратымашым
Пөлекленат тунам мылам.

Йүкет йонга тора гыч веле,
Ой йогынлан лиеш мучаш.
Векат, шүмемлан лиеш неле,
Тора таңем алят вуча.

* * *

Вашлиймашна йомо
Ен манеш-манешлан.
Вашлиймашна йомо
Курым-курымешлан.

Маныт у куаным
Вараксим деч вучо...
Молан ынде тагым
Весе ден от кучо?

Кө пуа пиалым?
Куку але курныж?
Көм тыге кычалын,
Лектыч таче корныш?

Мо от пу йүкетым?
Йомынат гын кушко?
Ынде пиалетым
Мыланем ит тушко.

* * *

Ужмем еда вует сакет молан?
Шует кидет лач весылан молан?
Тарай гай чевергет, ончал шинчаш,
Ала пуренгая, шонет, шанчаш?

Ужмем еда вует сакет молан?
Кöлан чонет пуэт, кöлан?
Йырваш эрталыт, шыргыжыт чылан
Ты сылне, ямле, сото кечылан.

Ужмем еда вует сакет молан?
Нöлтал шара шинчат кеч ик жаплан.
Палем: тый лачак мыйым йöратет,
Садлан вуетым нöлталде эртет.

* * *

Мый коштынам лач воштыл модын,
Нимо вет ыш турж шүм-кылем.
Но кенета шүмем деч йодым:
— Молан вашталте кумылем?

Эре пырткет, кастен ма йүдым,
Черланенат, докан, адак?
Ужам гын тыйым, утыр лүдын,
Чонемже куана шыпак.

Пыртка, кунам улат воктене,
Ойлет мылам лыжга мутет.
Садлан дыр йүдым омем дене
Пыштет тый вачышкем кидет.

Трук помыжалтын йүштө йүдым
Мый чактараш шонем жапем.
Лач весе, шуялталын кидым,
Пеш шокшын өндалеш капем.

Шкетынак шинчем

Пүрымаш мо тиде?
Нигөат ок пале.
Но молан тугеже
Илыш орлыкан?
Ала омо тиде
Ок сөрө пиалым?
Таче кончынеже
Адакат мылам.
Кас шуэш да вигак
Ончалам окнашке.
Пөртылеш, уке гын,
Ятыр жап эртен.
Шинчылтам мый шкетак,
Ончен кас кавашке.
Пиалем уке гын,
Кө кертеш пуэн...

Йүкем пуэм

Йүкем пуэм,
Ала колат, мардеж?
Ала кангашым мыланем пуэт?
Молан чонемлан таче йөсө пеш?
Могайрак тидлан тыйын вашмутет?
Мардеж лүшка,
Огеш пу йүкымат,
Торжан да йүштын пуалеш гына.
Ала торжа да йүштө кумылан
Лияш кушта мыланемат?
Йүкем пуэм,
Ала колат, сар шүшпык?
Ала тый сусыр чонанлан полшет?
Садак колам йүкет,
Шүшкалте шыпак.
Мом ыштыман,
Кунам улам гын шкет?
А шүшпык шүшкалта,
Лач кумылем волтен,
Ик жапланат ок кол ойган йүкем.
Мый тудым кучынем,
Ом шу поктен.
Садер покшелне кодыш
Шогалтен шкетем.
Йүкем пуэм,
Ала колат, тагем,
Ала шке шүмбелетым чаманет?
Молан илем эр-кече ойганен?
Көлан пөлекленат пиал корнем?
Йүкем пуэм...

Ом каласе

Ом каласе, кунам тиде лийын,
Кум ий ончыч ала шукертак.
Палдарем: теменам ятыр ийым,
Тый алят шүмыштемак улат.

Ом каласе, кунам тиде лийын.
Коштна коктын шыман мутланен,
Ынде мый садышкетше ом мие,
Эрык шүшпыкла ом керт мурен.

Ом каласе, кунам тиде лийын.
Тек чыла шүм коклаште кодеш.
Шоненам тый денет чогаш ешым.
Шижым: весе чонетым туржеш.

Ом каласе, кунам тиде лийын.
Лачак кок шүм-чоннаже пала.
Ом каласе, кунам тиде лийын...

Йокрокланем

Йокрокланем адак,
Улам мый шкет.
Йүкем от кол садак,
От кол, уке.
Шинчам окна воктен,
Вучем, шижат?
Мочоло жап эртен.
Чонем туржат.

Йокрокланем адак,
Улам мый шкет.
Йүкем от кол садак,
От кол, уке.
Ончем йолгорнышкем,
Иктат уке.
Лиеш йокрок тошкем,
От тол, уке...

Изи ялем

Изи ялем,
Чынак, изи улат.
Пөрт-влак шогат,
Сад дене шойышталт.
Изи ялем,
Могай поян улат,
Пашам ыштен,
Ен-влак улан илат.
Изи ялем,
Могай кугу улат.
Паша чапет
Шарлен кундемыштат.

Шочмо кундем

Шочмо кундемын мардеж ныжыл, ныжыл
Теҥе, шонет, үппунемым ронча.
Тыште вашлийым латшым ий той шыжым
Тыште кечат шыргыжалын онча.

Шочмо кундем — шулдырандыме муро.
Шочмо урем илыш корныш луктеш.
Колышт мурем, шочмо суртышко пура,
Тыште вуча родо-тукым укшем.

Йөрәтем

Йөрәтем мый шочмо-кушмо верым,
Йөрәтем кумда тўняжымат.
Йөрәтем пўртўсым, муру семым,
Чодырам, куэрым, молымат.

Йөрәтем мый леве шошо йўрым,
Йўр почеш пеледалтеш чыла.
Йөрәтем авайым, кечым, вўдым —
Кажныже шўм-чоным семала.

Йөрәтем, кунам тўняште сае,
Кайык семын чоҗешташ лиеш,
Пуйто чылажат ош лыве гае
Мыланем конча эре омеш.

Ловенгер

Тошкем пакчаште ош куэже
Ужеш шкеж дек сымыстарен.
Мылам эн чапле тиде верже,
Мо ден кертам тагастарен?

Да шыргыктен йога энгерже,
Яндарын йүкшө шергылтеш.
Кеч пеш изи Ловенгеремже,
Тышан чонемже рудалтеш.

Покташ ом вашке телым, шошым,
Модеш капем ден кечыйол.
Кеч возын вуйышкемже покшым,
А ялышкем кузе ом тол?

Конча лач омешем ялемже,
Кеч мый пеш мұндырнө илем.
Эн лишыл, шерге мыланемже
Улат, шүмбел Ловенгерем.

* * *

Йөрәтем мый элым,
Шочмо-кушмо велым.
Йөрәтем тўняште
Кайыкла илаш.
Йөрәтем мый элым,
Шочмо-кушмо велым,
Ушем ден кавашке
Чонгештен күзаш.

Йөрәтем куэрым,
Йөрәтем ломберым,
Йөрәтем элемым
Шочмо авала.
Мо уло тўняште,
Сай шинча ужмаште,
Уло чонем дене
Йөрәтем чыла.

Карай

Шым уреман ялна
Куандара чоннам.
Карай вер-шөр нерген
Йонгалтше мут погем.

Йырваш мотор пүртүс!
Нимо деч сылне тус!
Воктенак чодыра
Ялемым авыра.

Яндар вүдан памаш
Йоген кая тораш.
Шинчам мый сукалтен,
Йуам вүдет тамлен.

А тынысле кава
Мылам ласка ава.
Пашаче, сай ешем
Мылам лиеш шочшем.

Кө вуча?

Ялышкөмже коштам шуэнрак.
Ала корно моткоч кужурак?
Ала ынде йотъенгла чучам?
Но ом пале, кө мыйым вуча?

Куэ кидшым рүзалтыш шыман,
Парчалажым тарватыш көлан?
Йырваш илыш вашталтын чыла,
Мыйым тыште вучат мо, ала?

Коштынам чарайолын тунам,
Йөрәтен ты түням онченам.
Чылажат лийын лишыл мылам,
Чучын кажне егат авамла.

Вашлияш огеш лек нигөат.
Ўштылалтын вет пөрт олмыжат.
Йолгорнат петырнен пакчашкем,
Лач шога ош куэ ойган шкет.

Ялышкөмже коштам шуэнрак,
Ала корно моткоч кужурак?
Тушто мыйже йотъенгла чучам.
Ялыштемже кө мыйым вуча?

Шочмо ялышкем толам

Поран тек корным петыра,
Мардеж тек йолгорнем ўштеш,
Я йўр ваштарешем тура,
Ала волгенче волгалтеш.

Толам мый шочмо ялышкем,
Пашам, сурт сомылкам мондем.
Эреак чулымын, вашкем,
Ушем ден ялыштак илем.

* * *

Сурт олмыштем
Кугу вынем
Почкалтыш дене авыралтын.
Каем эртен,
Йўла чонем,
Вержат моткочак чот вашталтын.
Тошкем шенгел
Куэремжат
Тўтан мардеж ден тодылалтын.
Шога шонгем
Ломберемжат,
Огеш керт сылнын пеледалтын.

Унала миялам

Ушем ден ялышкем
Унала миялам.
Теве олык, тошкем —
Чыла лишыл мылам.
Вашлиеш аваем,
Пешак порын, шыман,
Вүчкалта туп-вачем,
Лиеш шокшо шүмлан.
Йывыртен пүртүсшат,
Кечыжат шыргыжеш,
Да лыжга мардежшат
Кап-кылем өндалеш.

Чодыраште

Чодырашке тольымат,
Ом му понгым иктымат.
Кушко шылыныт ала?
Ок логал лачак мылам.

Куштырак куэпапка,
Мотор, ужар синяпка?
Кож воктен ниялталам,
Понго ок чуч кидемлан.

Пундыштун-влакат йорат,
Кайыдем ок шу яра.
Пордам пундыш воктенат,
Понгым ом му иктымат.

Кармывонго воштылеш:
"Мыйым нал", — йыштак манеш.
— Огым, — вашештем тудлан,
Понго сай күлеш мылам.

33

Ўшане

Ўшане, йўр чарна садак,
Пыл койын шалана, ужат.
Вот кечыйол модеш адак,
Мура каваште турийжат.

Пуал колта лыжга мардеж,
Ондалын вучкалеш капет,
Шыман ўпет дене модеш,
Шупшал колта лышташ тўрвет.

Ўшане, пўртылеш тагет,
Ура чонет туржат арам.
Пиал уке манын шонет,
Турий пиалым вет сўра.

* * *

Илыш деч ом йод чыла,
Улыжат сита мылам.
Лийже сай тазалыкем
Да пашаче калыкем.

Лийже порылык йырваш,
Тынысле, яндар кава.
Лийже шке суртем-печем,
Арам ынже лий кечем.

Лийже пасуна киндан,
Чес ден темже үстелна.
Илыш деч ом йод чыла,
Улыжат сита мылам.

* * *

Пыл ден темын каважат,
Тарваныш пуракан мардеж,
Огеш муралте турийжат,
Йырем огеш пөрд шырчык еш.

Волгенче койылдыш йылт-йолт,
Рашкалтыш күдырчө, йүкан.
Кечыйолат йөршеш ок мод,
Пүртүсшө пуйто шулыканг.

Йүржат шолем гай шолдыра,
Да күдырчыжө мўгыра.
Мардеж нангайыш пыл орам,
Чонемже угычын мура.

Книга да автор нерген

Надежда Ильина Советский район Ловенгер ялыште шочын. Кадам кыдалаш школышто тунеммыж годымак тудо Иванова фамилий дене "Ямде лий" республиканский йоча газетышке возкален, сылнымут мастарлыкым таптен. 1990 ийыште Н.К.Крупская лүмеш Марий пединститутым тунем пытарыме деч вара кызыт марте Волжский район Карай кыдалаш школысо үдыр-рвезе-влакым марий йылме да литератур деке шүмангда. Надежда изинек поэзийым йөрәтен кушкын. Тудын почеламутшо-влак куштылгын лудалтыт, лывырге йылме дене возымо улыт. Ямле пүртүс лонгаште виянше поэтесса кажне куэм, ужал сывынан ломбым, писе энгерым, кыдыр-кудыр памашым шке семынже мокта. Шочмо ялже нерген эре порын ойла. Тудын лүмеш книгаште икмыняр почеламут возалтын. Надежда Ильина ятыр сылне корным йөрәтымаш темылан пөлеклен. Тиде вургыжтарыше шижмаш шүмчоным авалта да кунамже куаным конда, а южгунамже - ойгым, шүлыкан шарнымашым. Садлан көра йөрәтымаш нерген түрлө сынан почеламутла шочыныт.

«Ныжыл мардежан кундем» книга тек кажне лудшылан мөр алан гай лиеш, да тек кажныже шке чон куршыжым ямле мурсаска дене пойдара.

Светлана Григорьева.

Вуйлымаш

Поэзий корно	3
Шенгек ом чакне	4
Лыжга мутетым ит чамане	5
"Порылыкым мондет..."	6
Пүрымаш	7
"Пиалым түрлын умылат..."	8
"Мыняр йоча тўняште тулык..."	9
Памаш	10
Кумло шымше ий	12
Вучыдымо серыш	13
Йөратымаш	14
"Шинчам ден весым ом эскере..."	15
"Йүкетым телефон трубка гыч..."	16
"Вашлиймашна йомо..."	17
"Ужмем еда вует сакет молан.....	18
"Мый коштынам лач воштыл модын..." ..	19
Шкетынак шинчем	20
Йүкем пуэм	21
Ом каласе	22
Йокрокланем	23
Изи ялем	24
Шочмо кундем	25
Йөратем	26
Ловенгер	27
"Йөратем мый элым..."	28
Карай	29
Кө вуча?	30
Шочмо ялышкем толам	31
"Сурт олмыштем..."	32
Унала миялам	33
Чодыраште	34
Ўшане	35
"Илыш деч ом йод чыла..."	36
"Пыл ден темын каважат..."	37
Книга да автор нерген	38

Литературно-художественное произведение

Надежда Ильина
(Надежда Дмитриевна Ильина)

НЫЖЫЛ МАРДЕЖАН КУНДЕМ
Почеламут-влак

СТОРОНА С ЛАСКОВЫМ ВЕТЕРКОМ
Стихи

На марийском языке

Редактор С.Д.Архипова
Ответственный за выпуск Г.Д.Муравьева
Художник М.Ю.Клюкина

ИД No 00091 от 27. 08. 1999

Сдано в набор 16.05.2003. Подписано в печать 22.05.2003. Формат 60x80/32. Бумага офсетная. Усл. печ. л. 1,4. Тираж 300. Заказ 586

Отпечатано с готового оригинал-макета
в типографии "Стринг".
424002, г.Йошкар-Ола, ул. Коммунистическая, 31.

Книган спонсоржо-влак

Советский районысо Киров лумеш ял озанлык
паша кооператив-сельхозартель вуйлатыше

Василий Иванович Рыбаков

Волжский районысо «Эр кече» кресаньык озан-
лык вуйлатыше, ял озанлык кооператив-влак

ушемьн председательже - **Игорь Михайлович**

Кудрявцев

«Волжские вести» - «Юл увер» Волжский район
газетын редакторжо - **Раисия Петровна**

Николаева

Волжский райпо советын председательже

Сергей Геннадьевич Пономарев

